

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE
BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ PŘI ŘEŠENÍ
KRIMINALITY**

Autor práce: Emil Helešic DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: prof. JUDr. Jozef Meteňko Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce – v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS a v tištěné podobě knihovnou VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce panu profesorovi JUDr. Jozefovi Meteňkovi Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá přeshraniční spoluprací bezpečnostních sborů při řešení kriminality v rámci právní úpravy Schengenské policejní spolupráce. Práce je postupně zacílena na rozbor disponibilních nástrojů, mezi které patří i Společná kontaktní centra v rámci Policie České republiky, vždy pro daný sousední stát. Pozornost je zaměřena na činnost česko-rakouského centra policejní spolupráce, na analýzu obecné a specifické právní úpravy, na reálné případy z česko-rakouského příhraničí, u kterých je prováděno hledání problematických oblastí, v nichž je stávající právní úprava ve vztahu k praxi nedostatečná. V závěru je zhodnocena současná právní úprava regionální mezinárodní policejní spolupráce z pohledu její reálné využitelnosti pro policejní praxi.

Klíčová slova:

mezinárodní policejní spolupráce, smlouva ČR-AT, dožádání, centrum policejní spolupráce, výměna informací.

ABSTRACT

This thesis deals with the cross-border cooperation of security forces in solving crimes in the framework of the legal frame of the Schengen police cooperation. The thesis is being targeted on the analysis of available tools, which includes the Police Cooperation Centres within the structure of the Police of the Czech Republic, always for the neighbouring state. The attention is focused on the activities of the Czech-Austrian Police Cooperation Centre, on the analysis of general and specific legislation, on real cases from the Czech-Austrian border region, for which the search in the problem areas is performed, in which the existing legal regulation seems to be insufficient in relation to the practice. In the conclusion there is evaluated the current legislation of the regional international police cooperation from the perspective of its real usefulness for police practice.

Key words:

international police cooperation, the Agreement between the CZ-AT, letter of request, Police Cooperation Centre, exchange of information..

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Právní úprava policejní spolupráce na mezinárodní úrovni se zaměřením na oblast policejní spolupráce v EU	10
2.1 Schengenský informační systém (SIS).....	14
2.2 Schengenský informační systém II. generace	15
2.3 Hlavní změny SIS II proti SIS I (původní verze SIS).....	17
2.4 Obsah záznamů a ochrana dat a osobních údajů	17
2.5 Národní centrála Sirene	18
2.6 Odbor mezinárodní policejní spolupráce.....	19
2.7 Centra policejní a celní spolupráce.....	20
3 Zvláštnosti právní úpravy policejní spolupráce s Rakouskem.....	22
3.1 Zvláštní formy spolupráce.....	23
3.1.1 Přeshraniční pronásledování čl. 11	23
3.1.2 Přeshraniční pronásledování osob vyhýbajících se kontrole čl. 12.....	23
3.1.3 Provádění průvozu čl. 12a.....	24
3.2 Zvláštní formy spolupráce v příhraničních oblastech	25
3.2.1 Společné kontrolní a pátrací skupiny, smíšená hlídková služba a přeshraniční pátrací akce čl. 13	25
3.2.2 Přeshraniční opatření v železniční dopravě čl. 14.....	25
3.2.3 Přeshraniční odvracení nebezpečí čl. 14a	25
3.2.4 Spolupráce ve společných centrech čl. 15.....	26
3.2.5 Předávání osob čl. 15a.....	26
3.3 Mikrotým – spolupráce zástupců české a rakouské kriminální policie s podporou CPS.....	27
4 Právní rámec činnosti Centra policejní spolupráce Mikulov-Drasenhofen	30

4.1	Jednací řád Centra policejní spolupráce Mikulov-Drasenhofen (dále jen CPS)	
	34	
5	Kazuistika – reálné případy CPS.....	36
6	Zhodnocení reálné využitelnosti právních nástrojů	38
	Závěr	41
	Seznam použitých zdrojů	43
	Seznam zkratk	47
7	Přílohy	48

Úvod

Evropská integrace a v jejím důsledku vytvoření společného prostoru bez provádění hraničních kontrol přinesla kromě nesporných společensko-hospodářských benefitů i velkou výzvu a tou je boj proti přeshraniční trestné činnosti a řešení dalších otázek bezpečnostního charakteru. Zatímco totiž právní řády jednotlivých členských států vycházejí ze zásady teritoriality a všechny bezpečnostní sbory a justice mají místní příslušnost striktně vymezenou územím daného státu, pachatelé trestné činnosti a další osoby, které porušují právo s patrným mezinárodním prvkem (tedy mimo jiné i osoby účastníci se ilegální migrace) kvůli absenci ochrany vnitřních hranic tyto mohou překračovat bez jakéhokoli omezení a mají tedy před bezpečnostními složkami obrovskou výhodu. Právo Evropské unie proto s tímto stavem musí od počátku počítat a vytvořením vhodných právních institutů umožnit bezpečnostním orgánům spolu vzájemně účinně spolupracovat. Soukromá osoba totiž může činit vše, co jí zákon nezakazuje, bezpečnostní orgány ale mohou konat pouze tak, jak jim právo (tzn. Národní zákony a Mezinárodní smlouvy) přímo umožňují.

K mezinárodní policejní spolupráci mám profesně velmi blízko, neboť pracuji v rámci Odboru mezinárodních vztahů Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje na Centru policejní spolupráce Mikulov – Drasenhofen. Přeshraniční spolupráce je tedy mojí každodenní pracovní náplní a z logiky věci mám tedy nejblíže k dvojstranné spolupráci s rakouskou policií.

Nejdříve je nutné vůbec definovat pojem mezinárodní spolupráce, tak jak je definován v Zákoně o Policii České republiky č. 273/2008 Sb.

Se současnou právní úpravou úzce souvisí agentury, které se praktickými otázkami spolupráce zabývají. A to jak Národní centrála SIRENE, která hraje klíčovou roli na poli celoevropské spolupráce a je centrálním orgánem v rámci Policie České republiky (dále jen PČR), tak Centra policejní spolupráce (dále jen CPS), která mají dnes již nezastupitelnou roli na regionální úrovni. Zvláště bych se chtěl zaměřit na právní úpravy spolupráce s Rakouskem a právního rámce činnosti česko-rakouského Centra policejní spolupráce Mikulov-Drasenhofen.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem je zhodnotit současnou právní úpravu regionální mezinárodní policejní spolupráce, zaměřenou na spolupráci s Rakouskem, z pohledu její reálné využitelnosti pro policejní praxi a navrhnout případné změny tak, aby mohly policejní orgány odpovídajícím způsobem reagovat na všechny situace vzniklé při zpracování případů s přeshraničním prvkem. Kvalitativní analýzu právní úpravy dám do přímého kontextu s případovými studiiemi případů, které PČR řešila za využití této regionální mezinárodní spolupráce a na kterých budu ilustrovat praktické možnosti využití dostupných právních institutů, hledat jejich hranice využitelnosti a definovat jejich možnou další novelizaci tak, aby byly připravené reflektovat aktuální trendy mezinárodní bezpečnostní situace a umožnit účinné fungování bezpečnostních sborů při plnění jejich úkolů.

2 Právní úprava policejní spolupráce na mezinárodní úrovni se zaměřením na oblast policejní spolupráce v EU

Mezinárodní spolupráce v posledních letech prochází rychlým, dynamickým vývojem, neboť Evropská unie (dále jen EU) je nucena reagovat na nové výzvy v bezpečnostní oblasti. Neustále se rozvíjí a její vývoj a je v podstatě nekončícím procesem. V celém světě je zaznamenáván zřetelný zájem na výrazném posílení spolupráce. Policejní spolupráce v celosvětovém měřítku je zastoupena a zajišťována prostřednictvím Mezinárodní organizace kriminální policie **Interpol**¹. Generální sekretariát Interpolu sídlí od roku 1989 ve francouzském Lyonu. I když Interpol není nástrojem EU, přes to všechny členské státy EU jsou současně členy Interpolu. Z tohoto jasně vyplývá důležitost policejní spolupráce mezi EU a dalšími mimoevropskými zeměmi.

Policejní spolupráce mezi členskými státy EU se datuje od roku 1976, kdy došlo k zastoupení mezivládních sítí zástupců ministerstev spravedlnosti a vnitra, tzv. „skupinou Trevi“ (Terrorisme, Radicalisme, Extremisme, Violence Internationale)². Dne 7. února 1992 byla podepsána v holandském Maastrichtu **Maastrichtská smlouva**³, která vytvořila strukturu tří pilířů EU, přičemž třetí pilíř se týká spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. Touto smlouvou byly poskytnuty legitimní základy pro policejní spolupráci, zároveň byl založen Evropský policejní úřad **Europol**⁴. Tato organizace má sídlo v nizozemském Haagu. Dne 2. října 1997 byla v Amsterdamu podepsána **Amsterodamská smlouva**⁵, která rozšířila unijní pravomoci v oblasti policejní spolupráce. Již při vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost se lídři EU tehdy nedohodli na plánovaném rozšiřování počtu členských států EU, proto došlo

---

¹ Bresler F. *Interpol*, Vimperk. 1994. S. 112-114.

² Název skupiny TREVI značí první písmena francouzských slov vyjadřujících hlavní náplň činnosti této skupiny- terrorisme, radicalisme, extrémisme et violence internationale (terorismus, radikalismus, extrémismus a mezinárodní násilí). Šlo o několik pracovních skupin tvořených ministry a úředníky spolupracujícími na neformální úrovni.

³ Maastrichtská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropských společenství a některé související akty. Úřední věstník C 191, 19. 07. 1992. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace EU [zveřejněno 2018-03-21]. Dostupné z: <http://publications.europa.eu/>

⁴ Kröger N. *Europol*, Frankfurt nad Mohanem 2004, s 128-129.

⁵ Amsterodamská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropských společenství a některé související akty. Úřední věstník C 340, 10. 11. 1997. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace EU [zveřejněno 2018-04-04]. Dostupné z: <http://publications.europa.eu/>

k podepsání **Niceské smlouvy**⁶ dne 26. února 2001 v hlavním městě Francouzské riviéry v Nice. Tato smlouva však oblast policejní spolupráce poznamenala jen velmi málo, došlo pouze ke zpřesnění specifikace posílené spolupráce. Smlouvou z Nice také vznikl **Eurojust** (Evropská jednotka pro justiční spolupráci), který podporuje a pomáhá členským státům v boji proti zločinu. Sídlo Eurojustu je stejně jako u Europolu v nizozemském Haagu. K posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti došlo podepsáním **Prümské úmluvy**. K podpisu došlo v německém Prümu dne 27. května 2005. Podstatné části této úmluvy byly zaneseny do systému evropského práva do **Prümského prováděcího rozhodnutí**⁷. Smyslem prümské spolupráce je zajistit co nejrychlejší sdílení informací zejména v oblasti otisků prstů, profilů DNA⁸ a údajů z registrů vozidel. Nejnovějším dokumentem, podepsaný v Lisabonu dne 13. prosince 2007 je **Lisabonská smlouva**⁹. Touto smlouvou došlo v oblasti policejní spolupráce k zjednodušení. Lisabonská smlouva výslovně hovoří o spolupráci všech příslušných orgánů členských států, včetně policie, celních orgánů a dalších donucovacích orgánů specializovaných na předcházení trestným činům, jejich odhalování a objasňování. Právní akty v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech jsou přijímány na návrh či z podnětu čtvrtiny členských států EU. Jsou zrušena tzv. rámcová rozhodnutí, rozhodnutí a úmluvy používané před uzavřením Lisabonské smlouvy¹⁰.

V České republice je posun v této oblasti reflektován zákonem o policii České republiky č.273/2008 Sb., účinný od 1. ledna 2009. Vznikající důležitost a četnost mezinárodní spolupráce vedla k vytvoření samostatné Hlavy XI Mezinárodní spolupráce, kde § 89 konstatuje, že. *Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s mezinárodní organizací Interpol, Evropským policejním úřadem, příslušnými orgány a institucemi Evropské unie a jejích členských států a s jinými mezinárodními organizacemi, zahraničními bezpečnostními sbory a dalšími příslušnými zahraničními*

---

⁶ Niceská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropských společenství a některé související akty. Úřední věstník C 80, 10. 03. 2001. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace EU [zveřejněno 2018-03-21]. Dostupné z WWW: <<http://publications.europa.eu/>>

⁷ Rozhodnutí Rady EU 2008/616/SVV ze dne 23. června 2008 o provádění rozhodnutí 2008/615/SVV o posílení přeshraniční spolupráce, zejména proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřední věstník EU [zveřejněno 2008-08-06]. Dostupné z WWW: <<http://data.europa.eu/eli/dec/2008/616/oj>>

⁸ DNA je nositelkou genetické informace všech živých organismů v pravém slova smyslu. Dostupné WWW: <<https://cs.wikipedia.org/wiki/DNA>>

⁹ Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství. Úřední věstník C 306, 17. 12. 2007. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace EU [zveřejněno 2008-02-20]. Dostupné z: <http://publications.europa.eu/>

¹⁰ PIKNA, Bohumil. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva prizmatem Lisabonské smlouvy*. Praha 2010. s. 202-204

*subjekty*¹¹. Zde je vidět, že Policie ČR je jasně vnímána jako člen evropských bezpečnostních struktur. Další důležitou národní právní úpravou je Zákon o mezinárodní a justiční spolupráci ve věcech trestních č. 104/2013 Sb.¹² a Zákon č. 105/2013 Sb.¹³ o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, s účinností od 1. 1. 2014.

---

¹¹ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii ČR a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o Policii ČR). In: Sbíрка zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, s. 4086-4156.

¹² ČESKO. Zákon č. 104 ze dne 20. března 2013 o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. In: Sbíрка zákonů, Česká republika. 2013, částka 47, s. 1058-1172

¹³ ČESKO. Zákon č. 105 ze dne 20. března 2013 o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. In: Sbíрка zákonů, Česká republika. 2013, částka 47, s. 1173-1183

Schengenská spolupráce je označením spolupráce států v rámci tzv. schengenského prostoru, pro který se vžilo krátké označení **Schengen**¹⁴. Dne 14. června 1985 uzavřely vlády Belgie, Nizozemska, Lucemburska, Francie a Německa v lucemburském městě Schengen. Dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, známou jako Schengenská dohoda.¹⁵ V současném náhledu má Schengenská dohoda mimo jiné hlavně politický význam, protože nastavila absentující nástroj k zajištění volného pohybu osob a zboží, čímž spustila začátek schengenské spolupráce. K Schengenské dohodě byla pak následně 19. června 1990 sjednána prováděcí úmluva s názvem **Schengenská prováděcí úmluva**¹⁶ (dále jen SPÚ), která poměrně detailně upravuje veškeré aspekty, týkající se Schengenského prostoru, včetně policejní spolupráce, která je upravena v hlavě III (články 39-47), kde se státy Schengenu zavazují ke spolupráci a vzájemné pomoci při prevenci a objasňování kriminality. Veškeré postupné rozšíření o právní akty je souhrnně nazýváno jako schengenské *acquis*. V květnu 1999 bylo schengenské *acquis* začleněno Schengenským protokolem Amsterodamské smlouvy do institucionálního rámce EU. Z původně mezivládní úrovně tak byla schengenská spolupráce přesunuta na úroveň EU. Předpisy přijímané po tomto datu představují unijní právní instrumenty platné až na některé výjimky pro všechny členské státy. Dle čl. 8 protokolu je schengenské *acquis* závazné v plném rozsahu i pro všechny budoucí členské státy EU.

Ke zrušení kontrol na společných hranicích smluvních států (tedy k nejhmatatelnějšímu projevu schengenské spolupráce) došlo v březnu 1995, kdy se k původním pěti zemím připojilo také Španělsko a Portugalsko. V roce 1998 se schengenský prostor rozšířil o Rakousko a Itálii, v roce 2000 o Řecko, v březnu 2001 o severské státy Dánsko, Švédsko, Finsko, Norsko a Island. K největšímu rozšíření došlo v prosinci 2007, kdy se v rámci jedné vlny schengenský prostor rozšířil o Českou

---

¹⁴ „Schengen“ zažitá zkratka pro „schengenský prostor“, tedy území smluvních států, mezi kterými byly zrušeny hraniční kontroly pro společnou celní a imigrační politiku mající tak společný hraniční režim. (Schengenskou smlouvu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích uzavřely 14. června 1985 Francie, Německo, Belgie, Nizozemsko a Lucembursko na lodi „Princesse Maria-Astrid“, zakotvené na hraniční řece Mosele u lucemburské vesničky Schengen.)

¹⁵ Dohoda mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, podepsaná v Schengenu (Schengenská dohoda) dne 14. června 1985. Úřední věstník EU L 239/2000, rozesláno 22. 09. 2000. účinnost od 15. 06. 1985 In: ASPI [právní informační systém].stav k 14. 02. 2019 do částky 16/2019 Sb. a 4/2019 Sb. m.s.

¹⁶ Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích ze dne 19. června 1990. Úřední věstník EU L 239/2000, rozesláno 22. 09. 2000. účinnost od 26. 03. 1995 In: ASPI [právní informační systém].stav k 14. 02. 2019 do částky 16/2019 Sb. a 4/2019 Sb. m.s.

republiku, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Litvu, Lotyšsko, Estonsko, Slovinsko a Maltu. V roce 2008 bylo k schengenskému prostoru připojeno Švýcarsko, v prosinci 2011 Lichtenštejnsko. V roce 2016 proběhlo schengenské hodnocení v návaznosti na připojení Chorvatska. V průběhu roku 2017 probíhalo předkládání hodnotících zpráv s tím, že finální proces připojení nebyl zatím dokončen.

Kypr požádal o odklad pro plné připojení do schengenského prostoru, ačkoli vstupem do EU kritéria připojení splnil.

Schengenské hodnocení připravenosti na plné zapojení do schengenské spolupráce úspěšně absolvovaly Rumunsko a Bulharsko. Rozhodnutí o termínu jejich přistoupení však nebylo na jednání Rady EU v prosinci 2011 přijato a otázka rozšíření o tyto státy zůstala až doposud otevřená k diskuzi na nejvyšší úrovni.

Velká Británie a Irsko se v současnosti podílí pouze na některých aspektech této spolupráce, zejména v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, nadále však provádí kontrolu na všech úsecích svých státních hranic.

2.1 Schengenský informační systém (SIS)

V rámci ochrany veřejné bezpečnosti, která je provázána s bezpečností jednotlivých států v návaznosti na volný pohyb osob uvnitř Schengenského prostoru byl vytvořen na základě ustanovení čl. 92 SPÚ společný Schengenský informační systém (dále jen SIS), který je součástí každého členského státu, je zásadním kompenzačním nástrojem za zrušení policejních kontrol na vnitřních hranicích a v současnosti největší mezinárodní policejní databází a hlavním nástrojem pro zajištění vnitřní bezpečnosti EU. Jedná se o systém, který slouží zejména pro pátrání po osobách (hledaných, pohřešovaných, nežádoucích) a věcech (vozidla, registrační značky, cestovní a osobní doklady, registrační doklady k vozidlům, bankovky, zbraně a další). Do systému přispívají všechny členské státy přímo ze svých národních pátracích databází. K dotazům do systému mají přístup všichni příslušníci bezpečnostních sborů členských států na stejné úrovni, jako do svých národních systémů. Doba od vyhlášení pátrání v jednom státě do okamžiku, kdy tento pátrací záznam je dostupný ve všech státech, je maximálně 120 sekund. Systém tak zásadně přispívá ke zvýšení efektivity pátrání v schengenském prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích.

2.2 Schengenský informační systém II. generace

Původní SIS se rozhodla EU již v roce 2001 nahradit modernějším systémem, který umožní připojení více států a poskytne moderní nástroje včetně přímého vkládání fotografií a otisků prstů nebo moderních prostředků vyhledávání. Bohužel tento modernější způsob se potýkal s řadou problémů, které byly postupně odstraňovány, kdy v tomto mezičase se počet států rozrostl na 30 států. Jsou to následující země: Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Island, Itálie, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko. SIS obsahoval v dubnu 2016 více než 64 milionů záznamů¹⁷ a jejich počty nadále rostou v tempu několika tisíc měsíčně. Hlavní výhody SIS jsou rychlost systému, jak je uvedeno v předchozí kapitole, dále široká dostupnost (v národních jazycích, všem bezpečnostním složkám na všech úrovních), právní závaznost opatření, odpovědnost vkládajícího státu a on-line aktualizace. Systém byl spuštěn 9. dubna 2013. Co se dotazování týká, tyto zůstávají nezměněny proti systému SIS I, pouze byly rozšířeny nové možnosti vyhledávání, nové druhy záznamů, v případě pozitivních lustrací je zobrazována nová podoba, která je daleko přehlednější. (viz hlavní změny SIS II proti SIS I, uvedeny na straně 17 v této práci). Také bylo rozhodnuto o rozšíření druhů záznamů v SIS o letadla, plavidla, závěsné (lodní) motory, stroje a zařízení (zejména zemědělské, stavební), kontejnery, a platební prostředky/cenné papíry (včetně platebních karet). Úkoly a funkce Schengenského informačního systému upravují předpisy Evropské unie¹⁸, právní předpis¹⁹ a interní akt řízení²⁰.

---

¹⁷ WEISS, M. *Schengenská spolupráce stručný průvodce*. Praha 2016, s. 10.

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II). In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřední věstník EU [zveřejněno 2006-12-28]. Dostupné z WWW: <<http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1987/oj>>

Rozhodnutí Rady 2007/533/SV ze dne 12. června 2007 o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II). In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřední věstník EU [zveřejněno 2007-08-07]. Dostupné z WWW: <<http://data.europa.eu/eli/reg/2007/533/oj>>

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 104 ze dne 20. března 2013 o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. In *ASPI*. [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer [vid.2014].

²⁰ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 71/2010, o národní součásti Schengenského informačního systému.

Záznamy v SIS dle článků v Schengenské prováděcí úmluvě:

čl. 95 – hledané osoby k předání/vydání

čl. 96 – odepření vstupu cizinci z třetího státu

čl. 97 – pohřešované osoby; děti, osoby k umístění do ochranného zařízení

čl. 98 – pobyt pro justici - svědci, předvolané osoby; osoby, jimž je třeba doručit trestní rozsudek

čl. 99 – skrytá kontrola (prohlídka) zájmové osoby/vozidla

čl. 100 – pátrání po věcech - vozidla, zbraně, doklady – občanské průkazy, cestovní pasy, řidičské průkazy, registrační doklady k vozidlům atd., bankovky (i neplatné nebo jako důkaz)

2.3 Hlavní změny SIS II proti SIS I (původní verze SIS)

SIS II byl vybudován Evropskou komisí (se zcela zásadní pomocí členských států včetně ČR), je financován z rozpočtu EU a o jeho provoz se stará Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů eu-LISA (Tato agentura EU spravuje i Vizový informační systém (VIS) a Eurodac a připravuje i další informační systémy, např. Systém vstupu/výstupu pro vnější hranice.)²¹ se sídlem v Tallinu (správa) a Štrasburku (hlavní datové centrum). V roce 2016 Evropská komise předložila zprávu o fungování SIS II a na jejím základě se provádí právní i technické změny za účelem dalšího rozvoje a rozšíření systému. Technické úpravy nevyžadující právní změny probíhají průběžně.

Hlavní změny:

- příjmení a jména osoby v originálním tvaru (včetně např. cyrilice),
- všechny identity osoby v rámci jednoho záznamu,
- údaje k oběti zneužití identity přímo v záznamu,
- podrobný popis osoby,
- informace o klonu vozidla (dvojče VIN),
- obrazové přílohy (fotografie – osoby i věci, otisky prstů, EZR),
- orgán pořizující záznam,
- číslo jednací rozhodnutí, které je podkladem záznamu,
- odkaz na další související záznamy pořizené v SIS II, tzv. link.

2.4 Obsah záznamů a ochrana dat a osobních údajů

Základním identifikátorem záznamů v SIS je schengenské identifikační číslo. Záznamy obsahují základní identifikační údaje hledaných osob nebo věcí prezentované vždy v národním jazyce v dané zemi. Dále obsahuje upozornění na nebezpečnost, ozbrojenost osoby, riziko útěku, explozivní nebo jinak nebezpečný náklad vozidla, možnou falešnou registraci nebo podezření na kolo apod.

---

²¹ WEISS, M. *Schengenská spolupráce stručný průvodce*. Praha 2016, s. 8.

Záznamy v SIS jsou ve vlastnictví jednotlivých členských států, které je do SIS vložily. Tyto záznamy nesmí být poskytnuty mimo orgány činné v trestním řízení nebo použity pro jiný účel než pátrání. Data ze SIS mohou být do národních systémů zaváděna pouze v rámci řešení zásahů na příslušný záznam v SIS, a to v rozsahu nezbytném pro realizaci takového zásahu. Informace nesmí být bez povolení vkládajícího státu poskytnuty ani do států mimo Schengenský prostor. (např. cestou Interpolu). ČR je za zneužití nebo neoprávněného poskytnutí informací zavázána příslušnými předpisy EU. Vkládané záznamy musí být aktuální a právně podložené. Trvá-li potřeba pátrání v SIS, je třeba po stanovené době záznamy aktualizovat a prodloužit, jinak dojde k automatickému výmazu centrálním systémem. Všechny dotazy do SIS jsou v systémech logovány a jsou předmětem pravidelných kontrol mimo jiné i Úřadem na ochranu osobních údajů. Vždy při dotazech do systému je nutné uvádět účel dotazu. Neoprávněnému přístupu do SIS je zabráněno ochranou vstupním heslem, automatickým odhlašованиеm ze systému, kryptovanou komunikační linkou atp.

2.5 Národní centrála Sirene

Ústředním místem pro řešení záležitostí spojených se SIS a záznamy v něm je Národní centrála Sirene, jejíž úkoly v ČR plní Odbor mezinárodní policejní spolupráce (dále jen OMPS). Sirene, řeší výměnu veškerých doplňujících informací k záznamům v SIS, zásahy na tyto záznamy, případné konflikty nebo chyby těchto záznamů atd. V tomto má výlučnou kompetenci, výměna informací související se záznamy v SIS nesmí probíhat jinou cestou.

Sirene, zprostředkovává výměnu doplňující informace k záznamům v SIS v obou směrech, tj. může vyžádat doplňující informace podle potřeb zasahujícího útvaru nebo požadavku státního zastupitelství či soudu. Zejména se může jednat o zajištění identifikačních materiálů, nejsou-li tyto přímo přiloženy k záznamu v SIS, k němuž má v rámci SIS jenom ona přístup. Tím pádem se tak informace nerozptylují a neztrácejí, je zajištěna vysoká odbornost a zkušenost. V souvislosti se záznamy v SIS, Sirene dohlíží na jejich kvalitu, má oprávnění záznamy upravovat a mazat, je-li to nezbytné v souvislosti s dodržením mezinárodních závazků.

2.6 Odbor mezinárodní policejní spolupráce

Odbor mezinárodní policejní spolupráce je v působnosti Policejního prezidia ČR. Tento odbor v sobě sdružuje čtyři oddělení, Národní ústřednu Interpolu, Národní jednotku Europolu, Národní centrálu Sirene a tzv. neoperativní část, což představuje agendu EU, implementaci Schengenu, mezinárodní smluvní problematiku, vysílání a působení policistů v zahraničí apod.

První oddělení se zabývá mezinárodním pátráním, prostřednictvím SIS, v současnosti tedy **SIS II generace**, je ústředním místem pro přeshraniční sledování a přeshraniční pronásledování, centrálním orgánem pro Evropský zatýkací rozkaz, předávání, vydávání a průvoz hledaných osob, je zde stálá služba a probíhá zde urgentní výměna informací.

Druhé oddělení se zabývá výměnou informací k trestné činnosti prostřednictvím Europolu – závažná a organizovaná trestná činnost v EU s účastí minimálně dvou států a Interpolu – vyšetřování trestných činů v celém světě, patří se 192 členských států.

Třetí oddělení se zabývá strategickými a koncepčními záležitostmi, agendou EU a implementací schengenské spolupráce, metodicky vede centra policejní a celní spolupráce, dále se zabývá mezinárodní smluvní problematikou, regionálními platformami, vnějšími vztahy, dokumentací EU apod.

Čtvrté oddělení pak zajišťuje vysílání policistů do zahraničí, spravuje agendu styčných důstojníků a národních expertů ČR v zahraničí, kompletně zajišťuje agendu zahraničních styků, zahraničních cest a přijetí apod.

2.7 Centra policejní a celní spolupráce

S každým sousedním státem má Česká republika jedno až dvě centra policejní a celní spolupráce. Tato společná centra jsou vytvářena po dohodě s příslušnými orgány sousedního státu na základě mezinárodních bilaterálních smluv a následných prováděcích ujednání. Ve společných centrech policejní a celní spolupráce společně působí v nepřetržitém provozu pracovníci bezpečnostních orgánů obou států. Zde si operativně vyměňují policejně-relevantní informace, podporují a podílejí se na koordinaci mezinárodní policejní spolupráce v příhraničních oblastech. Konkrétní organizačně-technické podmínky vzájemné spolupráce ve společných centrech jsou pak upraveny v příslušných jednacích řádech.

V současné době působí příslušníci Policie ČR v šesti společných centrech policejní a celní spolupráce:

Se Spolkovou republikou Německo – Petrovice a Schwandorf

S Polskou republikou – Chotěbuz a Kudowa Slone

S Rakouskou republikou – Drasenhofen

Se Slovenskou republikou – Hodonín

Obecně lze konstatovat, že společná centra jsou budována především jako servisní pracoviště, která podporují další útvary Policie ČR v oblasti mezinárodní spolupráce, a to především výměnou informací, předáváním, hodnocením a vyřizováním žádosti o pomoc k odvracení ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti, podporou při předávání osob, podporou nasazení při přeshraničních operacích (přeshraniční sledování, přeshraniční pronásledování, společné hlídky, společná cvičení apod.).

Mezinárodní policejní spolupráce má své základy také v bilaterálních smlouvách, které reflektují potřebu spolupracovat v otázkách přeshraniční spolupráce. Česká republika má uzavřeny bilaterální mezinárodní smlouvy o policejních spolupracích s celou řadou států, ať již evropských či mimoevropských. V oblasti mezinárodní spolupráce při potírání trestné činnosti však mají stěžejní úlohu smlouvy uzavřené se státy přímo sousedícími s Českou republikou, tedy smlouvy se Spolkovou

republikou Německo, Polskou republikou, Slovenskou republikou a Rakouskou republikou. Z právního hlediska se jedná o smlouvy prezidentské, tzn., že s jejich ratifikací vyslovují souhlas obě komory Parlamentu ČR a následně jsou ratifikovány prezidentem republiky. Po vyhlášení ve sbírce mezinárodních smluv se staly součástí našeho právního řádu, byly publikovány pod č. 91/2002 Sb. m. s.²². (v případě Německa), 26/2005 Sb. m. s.²³ (se Slovenskem), 65/2006 Sb. m. s.²⁴ (s Rakouskem) a 62/2007 Sb. m. s.²⁵ (s Polskem). Tyto čtyři smlouvy mají celou řadu shodných rysů, společně se odlišují od ostatních smluv uzavřených s sousedními státy, existují však mezi nimi i některé podstatné rozdíly. Základním společným rysem smluv uzavřených se sousedními státy je úprava některých specifických institutů, jakou jsou například společná centra policejní a celní spolupráce, přeshraniční pronásledování, společné hlídky a jiné, které jsou v mezinárodní policejní spolupráci s sousedními státy přinejmenším velice neobvyklé. Naopak podobně jako u jiných smluv o policejní spolupráci je předmětem úpravy rovněž výměna informací, ochrana osobních údajů, spolupráce při provádění nejrůznějších opatření a jiné instituty policejní spolupráce.

---

²² ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírnka mezinárodních smluv č. 91 ze dne 28. srpna 2002 Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o spolupráci policejních orgánů a orgánů působících při ochraně státních hranic v příhraničních oblastech.

²³ ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírnka mezinárodních smluv č. 26 ze dne 23. února 2005 Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a při ochraně státních hranic.

²⁴ ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírnka mezinárodních smluv č. 65 ze dne 14. července 2006 Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959.

²⁵ ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírnka mezinárodních smluv č. 62 ze dne 2. srpna 2007 Smlouva mezi Českou republikou a Polskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a o spolupráci v příhraničních oblastech

3 Zvláštnosti právní úpravy policejní spolupráce s Rakouskem

Dne 20. dubna 1959 byla ve Štrasburku sjednána Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních. Jménem tehdejší České a Slovenské Federativní republiky byla úmluva podepsána ve Štrasburku dne 13. února 1992.²⁶ Policejní spolupráce s Rakouskou republikou byla nastavena uzavřením Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 (dále jen kooperační smlouva) podepsaná dne 14. července 2005 ve Vídni. Vstoupila v platnost na základě svého článku 38 odstavce 1 dne 1. července 2006.

S kooperační smlouvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky smlouvu ratifikoval. Ratifikační listiny byly vyměněny v Praze dne 7. dubna 2006.

K poslední ratifikaci smlouvy došlo výměnou ratifikačních listin v Praze dne 4. března 2016, v platnost vstoupila dne 1. května 2016²⁷, přičemž zohledňuje plné uplatňování schengenského *acquis* oběma smluvními státy.

Kooperační smlouva je rozdělena celkem na 3 Části, 7 Kapitol a 39 Článků. První část je zaměřena na Policejní spolupráci, v kapitole první jsou uvedena všeobecná ustanovení, která jsou popsána v jednotlivých člancích a to od článku č. 2 až po článek č. 10. Článek č. 1 obsahuje předmět smlouvy, čímž se rozumí spolupráce při odvracení nebezpečí pro veřejný pořádek a bezpečnost, dále pak spolupráce při předcházení a objasňování trestné činnosti. Nově se smlouva rozšířila po poslední ratifikaci o spolupráci při objasňování přestupků fyzických osob, čímž také výrazně přispěla k posunu v této oblasti.

---

²⁶ ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírnka mezinárodních smluv č. 65 ze dne 14. července 2006 Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959

²⁷ ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírnka mezinárodních smluv č. 20 ze dne 5. prosince 2014 Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959.

3.1 Zvláštní formy spolupráce

V kapitole druhé jsou uvedeny zvláštní formy spolupráce a to v člancích od č. 11 až po článek č. 12a. Tyto zvláštní formy jsou prezentovány přeshraničním pronásledováním, samostatně je upraveno přeshraniční pronásledování osob vyhýbajících se kontrole a provádění průvozu.

3.1.1 Přeshraniční pronásledování čl. 11

V tomto článku č. 11 jsou přesně stanoveny důvody, na základě kterých jsou úředníci obou smluvních států oprávněni pronásledovat osobu na území druhého smluvního státu. Jedná se o dva důvody, v prvním důvodu pod písmenem a), se jedná o osobu, která *je podezřelá z účasti nebo spáchání trestného činu, který spadá do oblasti působnosti evropského zatýkacího rozkazu, nebo je přistižena při páchání takového trestného činu nebo je pro něj stíhána*²⁸, nebo pod písmenem b) se jedná o osobu, která *je uprchlá z vazby uvalené soudem z důvodu trestného činu uvedeného v písmenu a) nebo která se vyhýbá opatření spojenému s omezením osobní svobody nařízenému kvůli tomuto trestnému činu*²⁹.

3.1.2 Přeshraniční pronásledování osob vyhýbajících se kontrole čl. 12

Článek č. 12 stanovuje další dvě přípustné možnosti pronásledování osob na území smluvního státu, při kterých se osoby vyhýbají prováděným policejním kontrolám, tak i kontrolám na vnitřních hranicích (při dočasném znovuzavedení ochrany vnitřních hranic).

V těchto případech je **oprávnění** úředníků spočívající v dopadení pronásledované osoby a její zajištění, včetně zajištění věcí, které má u sebe. V souvislosti se zajištěním osoby vzniká oprávnění provedení bezpečnostní prohlídky, nasazení pout a použití dalších donucovacích prostředků, avšak v souladu s právním řádem smluvního státu. Použití zbraně je možné pouze v případech nutné obrany nebo krajní nouze. Dále je nutné vyčkat příjezdu policistů smluvního státu a osobu a zajištěné

---

²⁸ Kapitola II, článek 11 písmeno a) kooperační smlouvy

²⁹ Kapitola II, článek 11 písmeno b) tamtéž

věci jim předat. Zajištěnou osobu není možné eskortovat zpět na území vlastního státu. Co se **povinností** týká, je nutné dodržovat právní řád a dbát pokynů policistů smluvního státu, kdykoliv prokázat příslušnost k PČR služebním průkazem a to jak v případech úředníků v civilním oděvu, tak i v uniformách, nevstupovat do obydlí nebo na veřejně nepřístupná místa, být k dispozici policistům smluvního státu.

3.1.3 Provádění průvozu čl. 12a

Jedná se o poslední zvláštní formu spolupráce, kde v článku č. 12a je uvedeno, za jakých okolností a jakým způsobem lze provádět průvoz osob přes území smluvního státu. Průvoz se týká osob, které jsou ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody a je vydáno povolení justičního orgánu (právní pomoc). Oprávnění provádění průvozu např. českých úředníků z Rakouské republiky (dále jen AT) do ČR je výkon prováděn podle rakouského právního řádu a pod velením policistů z AT. Taktéž je možné provádět průvoz samostatně bez podpory rakouských policistů. Na podmínkách a požadavcích a způsobu průvozu se lze předem domluvit, je nutný souhlas obou stran. Průvoz musí být realizován bez zbytečného pobytu na území smluvního státu, přitom je nutné učinit všechna opatření k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti a hlásit všechny incidenty orgánům smluvního státu. Při překračování státních hranic lze na území smluvního státu vstoupit bez cestovního dokladu a překračovat hranice na kterémkoliv místě, provážená osoba nepotřebuje cestovní doklad ani vízum. Je-li to bezpečné, lze průvoz realizovat po železnici nebo letecky. V případě, že dojde k útěku osoby, lze tuto osobu pronásledovat až do doby, než si pronásledování převezmou úředníci smluvního státu. Je nutné vyrozumět orgány smluvního státu a nejbližší služebnu, je-li to možné. Pronásledovanou osobu lze zajistit, provést bezpečnostní prohlídku, nasadit jí pouta a zajistit předměty, které má u sebe, poté osobu předat orgánům smluvního státu.

3.2 Zvláštní formy spolupráce v příhraničních oblastech

3.2.1 Společné kontrolní a pátrací skupiny, smíšená hlídková služba a přeshraniční pátrací akce čl. 13

Ve třetí kapitole v článku č. 13 jsou upravována společná nasazení úředníků obou smluvních států. Úprava se týká společných kontrolních skupin, společných pátracích skupin a smíšené hlídkové služby. Důvodem vytváření spolupráce v příhraničních oblastech je předcházení a objasňování trestných činů, předcházení a objasňování přestupků fyzických osob, odvracení nebezpečí pro veřejný pořádek a bezpečnost a vůbec možnost působení v příhraničních oblastech.

3.2.2 Přeshraniční opatření v železniční dopravě čl. 14

V souvislosti se zachováním veřejného pořádku a bezpečnosti v osobní železniční dopravě dle článku č. 14, lze realizovat oprávnění na území např. ČR až do okamžiku dosažení státní hranice, poté lze ve vlaku překročit státní hranice, pokračovat až do první zastávky (podle jízdního řádu) na území Rakouska a zde vystoupit nebo naopak, lze nastoupit na poslední zastávce (podle jízdního řádu) na území Rakouska a od okamžiku překročení státní hranice směrem do ČR začít realizovat výkon oprávnění podle právního řádu ČR. Tuto činnost lze provádět pouze při nezbytných opatřeních k zachování veřejného pořádku a bezpečnosti. Opatření se provádí podle právního řádu smluvního státu. Platí zde opět stejné podmínky použití oprávnění ve smyslu provedení bezpečnostní prohlídky osoby, nasazení služebních pout a použití dalších donucovacích prostředků, použití zbraně v mezích nutné obrany a krajní nouze, předběžné zajištění věci (předává se spolu s osobou policistům smluvního státu).

3.2.3 Přeshraniční odvracení nebezpečí čl. 14a

V souvislosti s bezprostředním ohrožením života a zdraví lze využít oprávnění článku 14a o přeshraničním odvracení nebezpečí, dále pak v situacích naléhavé potřeby, kdy nelze vyčkat na zásah policistů smluvního státu. Při využití tohoto oprávnění lze

učinit pouze předběžná opatření k odvrácení nebezpečí, lze zasáhnout pouze do vzdálenosti 10 km od hranice a to i bez předchozího souhlasu nebo informování orgánů smluvního státu. Samozřejmě je nutné neprodleně tyto orgány vyrozumět a to kontaktem přes operační středisko, které zajistí spojení se společným centrem, které předá informaci orgánům smluvního státu. Taktéž lze využít tísňové linky 112. Od okamžiku vyrozumění orgánů smluvního státu je zásah přičítán danému smluvnímu státu a působení na území je možné pouze do převzetí zásahu orgány smluvního státu. Pokud to orgány smluvního státu požadují, zásah se ukončí.

3.2.4 Spolupráce ve společných centrech čl. 15

Ustanovení článku č. 15, týkající se spolupráce ve společných centrech v rámci uzavřené smlouvy, je popisováno v této bakalářské práci v následující samostatné kapitole č. 4 (právní rámec činnosti Centra policejní spolupráce Mikulov-Drasenhofen).

3.2.5 Předávání osob čl. 15a

Rozsah působení ustanovení článku č. 15a, týkající se předávání osob se týká předání na základě zákona nebo mezinárodní smlouvy, např. Readmise (přijetí nazpět), EZR, Dublin III, předání za účelem výkonu trestu, předání pohřešovaných nezletilých nebo nesvéprávných osob, dočasné předání k provedení procesních úkonů. Pro tyto účely je využito oprávnění smlouvy mezi ČR a AT k překročení státní hranice a působení na území smluvního státu. Místem předání osob mohou být hraniční přechody Mikulov Drasenhofen nebo Dolní Dvořiště-Wullowitz, letiště, policejní služebna v blízkosti státních hranic, společné centrum, věznice, zařízení pro cizince nebo jakékoliv jiné vhodné místo v příhraniční oblasti. Podmínkou je souhlas orgánů smluvního státu s konkrétním případem předání. V případě útěku osoby platí stejná oprávnění jako při provádění průvozu dle článku 12a.

3.3 Mikrotým – spolupráce zástupců české a rakouské kriminální policie s podporou CPS

Od vstupu České republiky do Schengenského prostoru a s tím spojeným upuštěním od policejních kontrol na společné hranici s Rakouskem, byl zvláště v příhraničních rakouských okresech konstatován nárůst trestné činnosti, který byl dáván do souvislosti právě s novou svobodou pohybu kriminálně závadových osob. Jak rakouská, tak česká policie pociťovaly nutnost na tento negativní stav reagovat a na společných pracovních jednáních byla tato potřeba jasně artikulována.

V reakci na toto strategické rozhodnutí pak začátkem roku 2009 byl na jednání mezi zástupci jihomoravské a dolnorakouské policie stanoven společný úkol vymezit opatření ke zvrácení trendu růstu kriminality v příhraničí, zvláště v okresech Hollabrunn a Mistelbach. Byla zároveň vyhodnocena dosavadní společná opatření, konkrétně využívání institutu smíšených hlídek, která se jevila jako nedostatečně účinná.

Po důkladném vyhodnocení všech relevantních informačních zdrojů se během dalších jednání začaly formovat budoucí hlavní body spolupráce, díky kterým by se mělo dařit s přeshraniční kriminalitou bojovat úspěšně. Zredukoval se počet smíšených hlídek, a naopak byly u obou bezpečnostních sborů podniknuty kroky, aby bylo možné co nejefektivněji využívat CPS (jak útvary uniformované, tak i kriminální policie) a jako druhý strategický pilíř byla poprvé formulována myšlenka vytvořit stálou pracovní skupinu kriminalistů z příhraničních okresů Hollabrunn, Mistelbach, Horn, Břeclav a Znojmo, která by si průběžně mohla vyměňovat operativní informace a koordinovat svůj postup při boji s přeshraniční kriminalitou. Důležitou pracovní metodou mělo být společné vyhodnocení seznamu podezřelých osob a zaměření kontrol přímo na zájmová vozidla. V důsledku toho tak mohl být zredukován celkový počet plošných kontrol (včetně kontrol realizovaných smíšenými hlídkami). Co se týkalo spolupráce specialistů např. na drogovou, mravnostní kriminalitu, či jinou obdobnou kriminalitu, bylo dohodnuto, že budou k pravidelným jednáním přibíráni ad hoc, nicméně zde byla vytvořena platforma i pro jejich další spolupráci.

Právní rámec pro takovou operativní spolupráci poskytla kooperační smlouva, přičemž tato v čl. 2 umožňuje vzájemné poskytování pomoci za účelem předcházení a objasňování trestné činnosti na základě žádosti (jak písemné, tak i ústní). Tyto žádosti se pak mohou týkat zejména zjišťování vlastníků a držitelů silničních vozidel,

zjišťování místa pobytu a bydliště, zjišťování majitelů telefonních přípojek nebo jiných telekomunikačních zařízení, zjišťování totožnosti osob, informací o původu věcí, pátrání po osobách a věch, policejních výslechů a dotazování a také vyhledávání, zajišťování, vyhodnocování a porovnávání stop. Při využívání těchto institutů mezinárodní policejní spolupráce je ale vždy nutné důkladně zvážit jejich další předpokládané procesní použití a konkrétní postup případně konzultovat s dozorujícím státním zástupcem.

Zároveň bylo i dohodnuto využívání čl. 4 kooperační smlouvy, který v případě zjištění skutečností, na jejichž základě se lze domnívat, že informace jsou potřebné pro odvracení nebezpečí pro veřejný pořádek nebo bezpečnost nebo při předcházení a objasňování trestné činnosti umožňuje, že jsou informace předávány i bez žádosti.

Pro lepší strategickou koordinaci boje proti přeshraniční trestné činnosti bylo rovněž dohodnuto vypracovávání společné bezpečnostní analýzy ve smyslu čl. 5 kooperační smlouvy a pravidelné předávání informací k boji proti přeshraniční trestné činnosti, trestné činnosti spáchané v příhraničních oblastech a nelegální migraci ve smyslu čl. 6 kooperační smlouvy. Základem a obsahovým vodítkem pro společnou kriminální analýzu se stal konkrétně odst. 2: „Předávání informací podle odstavce 1 se týká všech druhů trestné činnosti, jejich pachatelů a účastníků, zejména pokud jsou občany druhého smluvního státu nebo je podezření, že se pachatelé dopouštějí obdobné trestné činnosti i na území druhého smluvního státu, dále věcí pocházejících z trestné činnosti na území druhého smluvního státu, okolností spáchání těchto trestných činů a přijatých opatření. Předávání informací se dále týká zejména migračních pohybů, jejich rozsahu, struktury a možných cílů, dále pravděpodobných migračních tras a dopravních prostředků, jakož i organizace převaděčských skupin. Předávány budou rovněž zprávy a analýzy vztahující se k aktuální situaci, jakož i informace o plánovaných opatřeních, která by mohla mít význam pro druhý smluvní stát. Cílem společné kriminální analýzy je pak stanovení nejčastějších druhů páchané trestné činnosti, napadených objektů a možných známých pachatelů.

Oficiální podobu pak **Mikrotým**³⁰ na české straně dostal rozkazem krajského ředitele, který jej na základě potřeby úzké spolupráce mezi orgány PČR a bezpečnostních orgánů Rakouska a ke zlepšení podmínek spolupráce při řešení případů

---

³⁰ Sbírka interních aktů řízení Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje (dále jen KŘPJmk), poslední novelizací je rozkaz ředitele KŘPJmk ze dne 18. 11. 2015, kterým se zřizuje pracovní tým „česko-rakouský kriminalistický Mikrotým“.

přeshraniční kriminality zformoval jako stálý pracovní tým personálně obsazený kriminalisty z okresů Břeclav a Znojmo. Hlavními úkoly mikrotýmu se stalo udržování bezprostředního služebního styku s orgány s policií v Dolním Rakousku, maximální využívání nástrojů mezinárodní policejní spolupráce za účelem odhalení a objasnění případů přeshraniční kriminality, vyhodnocování aktuální bezpečnostní situace se zvláštním zaměřením na násilnou a majetkovou trestnou činnost a výměna informací o trestné činnosti, která by mohla zasahovat na území druhého státu, jakož i informace o způsobech páčání této trestné činnosti a osobách podezřelých a spolupráce při objasňování a prokazování této trestné činnosti.

Od svého založení pak v rámci mikrotýmu bylo spolupracováno na asi 270 případech, kdy mnohé vedly k objasnění sérií, především majetkové, trestné činnosti. Přesná statistika vedena není, neboť mikrotým jako takový vyšetřování nevede a statistika trestních řízení je tedy vedena u jednotlivých příslušných součástí.

4 Právní rámec činnosti Centra policejní spolupráce Mikulov-Drasenhofen

Na základě společného ujednání mezi vládou ČR a AT byl dne 6. listopadu 2007 podepsán dokument o zřízení společného centra Mikulov-Drasenhofen. Toto podepsané ujednání vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2008 na základě svého článku 6 odst. 1.³¹

V této dohodě se rakouská smluvní strana zavázala o zřízení společného centra na rakouském státním území v blízkosti státních hranic s ČR a to na území politické obce Drasenhofen

Úředníci zastupující oba smluvní státy působí v rámci svých kompetencí poradensky a podpůrně, zejména:

- a) *při podpoře a zintenzivňování přeshraniční spolupráce a výměny informací v policejní oblasti;*
- b) *při koordinaci činností společných kontrolních skupin a výkonu smíšené hlídkové služby, jakož i ostatních operací na společných státních hranicích a v příhraničních oblastech ve smyslu Smlouvy;*
- c) *v záležitostech předávání, resp. přebírání osob, které nelegálně vstoupily na území států smluvních stran nebo nelegálně pobývají na území států smluvních stran, podle readmisní dohody;*
- d) *v záležitostech předávání a přebírání osob za účelem trestního stíhání, resp. výkonu trestu podle rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu, jakož i odsouzených osob za účelem výkonu trestu odnětí svobody;*
- e) *v záležitostech předávání a přebírání osob, které podaly žádost o azyl, podle Dublinského správního ujednání; jakož i*
- f) *při výměně informací za účelem odvracení nebezpečí pro veřejný pořádek a bezpečnost, jakož i předcházení a objasňování trestných činů³²*

---

³¹ ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírnka mezinárodních smluv č 5 ze dne 6. listopadu 2007 Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení společného centra Mikulov – Drasenhofen.

Komunikace mezi úředníky probíhá v českém a německém jazyce. Rakouská smluvní strana bezplatně poskytla české smluvní straně místnosti ve společném centru potřebné k výkonu služby a hradí i veškeré provozní náklady s výjimkou nákladů na telekomunikace. Česká strana má provedenu instalaci na svou telekomunikační síť a provozuje svá telekomunikační zařízení a zařízení pro zpracovávání dat. Společné centrum je označeno v českém i německém jazyce. Toto ujednání bylo podepsáno v Mikulově tehdejším ministrem vnitra za vládu České republiky MUDr. Mgr. Ivanem Langrem v. r. a za Rakouskou spolkovou vládu ministrem vnitra AT Güntherem Platterem v. r. Dále byla v článku 4 odst. 2 stanovena odpovědnost úředníků Národních centrál za společné vypracování jednacího řádu společného centra a učinění opatření k zajištění fungování. Jednací řád byl poté ze strany národních centrál zpracován, sepsán a dále schválen a podepsán odpovědnými osobami a stal se závazným. Za českou policii to byl tehdejší ředitel Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje plk. Ing. Bedřich Koutný a za rakouskou policii plk. Günter Wendt, z Ministerstva vnitra, Oddělení II/2/a, Exekutivní služba.

K dalším činnostem, které jsou vykonávány na CPS, patří předávání situačních zpráv v omezeném rozsahu, koordinace a výměna informací při výkonu smíšené hlídkové služby podél společných státních hranic, podpora při organizování součinnostních schůzek mezi součástmi složek uniformovaných i neuniformovaných. Taktéž je zde prováděn tlumočnický a překladatelský servis pro policejní útvary, který je využíván i v terénu v rámci politických, kulturních a společenských akcích.

---

³² Článek 2 z Ujednání o zřízení společného centra Mikulov - Drasnehofen.

Cestou CPS lze získat informace

- Ustanovení vlastníků a držitelů silničních vozidel, lodí a letadel
- Informace o řidičských oprávněních, osvědčení o registracích vozidel a dalších dokladech k vozidlům
- Zjištění místa pobytu, trvalého pobytu, prověrky pobytových povolení, ověření stavu azylového řízení
- Ustanovení účastníků telefonních a dalších přípojek/ telekomunikačních zařízení
- Ověření identity osob, identifikace mrtvol a jejich částí
- Informace o původu věcí, zbraní, munice a výbušnin, silničních vozidel, plavidel, letadel a uměleckých děl
- Pátrání po osobách a věcech
- Ověřování, zda je osoba ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody

Lze rovněž požádat

- Zahájení a koordinace prvotních pátracích opatření
- Policejní výslechy a dotazování
- Zajištění dokumentů či listin (lékařské zprávy, faktury, smlouvy – **dobrovolnost**)
- Provedení konkrétních opatření při zajištění ochrany svědků
- Podporu při přeshraničním pronásledování
- Spolupráci při zabezpečení veřejného pořádku při politických, kulturních a sportovních akcích. (Grand Prix, Vinobraní)

Společné centrum má z hlediska technické vybavenosti zajištěno vše pro bezproblémový provoz, vzájemné vztahy mezi jednotlivými úředníky obou smluvních států jsou nadstandardní. Neustále se pro činnost centra vylepšují podmínky, související s různými změnami při samotných zpracováních různorodých dožadání a dalších věcí tak, aby se zvýšila efektivita a jednoduchost při provádění veškerých úkonů. Co se různých evidencí týká, kterými disponuje česká a rakouské policie, jsou zde nepatrné rozdíly v různých typech evidencí, některé jsou vytvořeny podobně, jiné evidence má česká policie provázanější s dalšími databázemi. V tomto ohledu má česká policie snadnější a rychlejší vyhledávání různých informací, zejména k osobám. Veškeré

předávání informací mezi českou a rakouskou policií probíhá v písemné podobě a to formou žádostí. Žádosti, které jsou zaslány na CPS, se předávají vždy v jazyce dožadujícího smluvního státu. V případě, že z žádosti nevyplývá zcela jasně, co je přesně požadováno, provádí se zpětné dotazování žadatele, aby žádost byla doplněna o další náležitosti, které jsou rozhodné pro určení přesného smyslu a požadující informace. Předání informací jakéhokoliv typu musí být vždy písemně podloženo, musí zde být uveden důvod a účel, které jsou ze strany žadatele právně podloženy. Mohou nastat případy a není jich mnoho, kdy dojde překladem z jednoho jazyka do druhého k nejasné formulaci. Na společném pracovišti úředníci obou smluvních států slouží v centrálním prostoru, není tedy nic jednoduššího, než si navzájem věci upřesnit a vysvětlit.

Další výhody společného pracoviště jsou v možnostech poslechu radiového provozu, kdy dojde např. k pronásledování nějakého podezřelého vozidla v blízkosti státních hranic ze strany rakouské policie. Aniž by bylo zřejmé, že dojde k překročení státní hranice, přesto již v tuto chvíli začne zástupce české policie provádět preventivní opatření. V případě překročení společné státní hranice podezřelým pronásledovaným vozidlem a osobami, včetně pronásledujících služebních vozidel rakouské policie, je již vše předpřipraveno na zásah a zákrok ze strany české policie. Čas v takových případech hraje velkou roli. K předávání informací z terénu od zakročujících hlídek dochází prakticky on-line a tyto jsou ihned postupovány dále do éteru. Co nejpřesnější informace jsou velmi důležité k úspěšným zákrokům při přeshraničních protiprávních činnostech, dále taktéž pro samotné zakročující policisty. Velmi časté jsou krádeže luxusních vozidel v Rakousku, kdy pachatelé ve většině případů míří přes ČR do Polska. V takových vozidlech jsou součástí jejich nadstandardních vybavení zabudované lokátory GPS, podle kterých se vozidla zaměřují. Cestou CPS se zaměřené souřadnice předávají hlídkám v terénu za účelem vypátrání vozidla, zastavení a zadržení pachatele. Někdy dochází ke zpoždění předávání souřadnic pohybujícího se vozidla, způsobené použitým systémem, rozmanitostí terénu, ve kterém se vozidlo pohybuje atd. Je samozřejmostí, že se do akcí nasazuje i vrtulník, jehož nasazení je ovlivněno letovými podmínkami, avšak v případě zapojení se do akce, je jeho účinnost velmi vysoká k úspěšnému zakončení akce. Samotné spojení s pracovištěm CPS opět urychluje a upřesňuje předávání informací přímo obsluze vrtulníku.

Cestou centra CPS lze provést taktéž tzv. řetězová dožádání, což je schopnost zjišťovat informace i ze společných center z jiných států, sousedících s Rakouskem. Výhodou je, že informace jsou předávány zabezpečenými linkami ze zajištěné komunikační sítě Policie České republiky přímo do bezpečné komunikační sítě rakouské policie a nemůže tím dojít ke zneužití osobních údajů, nebo k přístupu neoprávněných osob. V případě Maďarska se jedná o společné rakousko-maďarské centrum Nickelsdorf (Polizeikooperationszentrum Nickelsdorf), v případě Itálie, Slovinska a Chorvatska je zřízeno společné centrum Thörl Maglern (Polizeikooperationszentrum Thörl Maglern) a Švýcarska a Lichtenštejnska společné centrum Schanwald (Polizeikooperationszentrum Schanwald). Pro předávání informací se využívá institut SPÚ, článku 39, který se týká policejní spolupráce v rámci Schengenu, avšak musí se jednat o nebezpečí z prodlení a věc nesnese odkladu, ve věci je dáno podezření z trestného činu (musí se jednat o trestnost alespoň na jedné z dotčených stran), není zde však nárok na poskytnutí odpovědi, záleží na dobré vůli zprostředkujícího nebo poskytujícího státu.

4.1 Jednací řád Centra policejní spolupráce Mikulov-Drasenhofen (dále jen CPS)

Pro zajištění jednotného postupu při provádění mezinárodní policejní spolupráce mezi ČR a AT, byl na CPS vydán jednací řád, který upravuje ve dvanácti člancích provoz na společném pracovišti a vztahy mezi jednotlivými zúčastněnými osobami. Tato úprava je brána jakožto obecná úprava a je obsažena v článku č. 1. V článku č. 2 jsou definovány pojmy ve smyslu, kdo je pracovníkem CPS, vedoucím pracovníkem CPS (koordinátorem), odpovědnou osobou a jsou zde taktéž uvedeny zkratky pro společné centrum a to CPS pro českou policii a PKZ pro rakouskou policii. V článku č. 3 jsou uvedeny cíle, vize a účel centra, které jsou představeny jako ochrana proti konkrétním nebezpečím pro veřejný pořádek a bezpečnost a podpora přeshraniční spolupráce, k čemuž přispívají svou činností všichni pracovníci CPS, jejich nadřízení a odpovědné osoby. V článku č. 4 je přesně stanoveno sídlo pracoviště a spojení s pracovištěm. Adresa pracoviště je: 2165 Drasenhofen, ulice Am Zollhaus 8, jedná se o bývalou budovu na hraničním přechodě, která spadá do katastrálního území Drasenhofen v AT.

Zástupci bezpečnostních složek smluvních stran používají následující komunikační prostředky:

České bezpečnostní orgány: telefonní číslo:+420 974 632 682-3

FAX: +420 974 632 682-3

E-mail: krpb.omv@pcr.cz

Rakouské bezpečnostní orgány: telefonní číslo+43 59133 3273 200

FAX: +43 59133 3273 209

E-mail: pkz-n-drasenhofen@polizei.gv.at

V článku č. 5 je pro úřední komunikaci vytvořen znak centra (viz příloha), který mohou pracovníci CPS používat. Následuje v článku č. 6 popis pracovního režimu, ve kterém je uvedeno zajištění nepřetržitého provozu, výměna plánů služeb mezi pracovníky, včasná informovanost o eventuálních změnách, výkon služby na pracovišti ve svých národních uniformách a podmínky pro nošení služebních zbraní. V dalších člancích č. 7 až č. 10 jsou upraveny postupy při dokumentování žádostí, které zprostředkovávají veškeré předávané informace, spolupráce mezi koordinátory, vztahy mezi pracovníky CPS, péče o movitý a nemovitý majetek, který je využíván v rámci CPS. V předposledním článku č. 11 jsou vyjmenovány mimořádné události, jako jsou požár, povodeň, vloupání, zemětřesení, zranění či úmrtí pracovníka CPS nebo jiná závažná událost, narušující činnost CPS. V posledním článku č. 12 je uvedena účinnost tohoto jednacího řádu, což je v den jeho podpisu.

5 Kazuistika – reálné případy CPS

Ustanovení pachatele krádeže

- Ve Vídni došlo 11. 11. 2017 k zadržení osoby české národnosti přistižené při krádeži v hodnotě € 600. Rakouská policie kontaktovala CPS s žádostí o ověření totožnosti osoby. Zadržený udával totožnost **L. S. nar. xx. xx. xxxx** a měl u sebe občanský průkaz vystavený na jméno **J. H. nar. xx. xx. xxxx**.
- Lustracemi vyšlo najevo, že **občanský průkaz** č. xxxxxxxxxx vydaný osobě **J. H. nar. xx. xx. xxxx** je **od 13. 09. 2017 v pátrání SIS**. Následně byla provedena lustrace osoby L. S. a spolu s fotografií zaslána na rakouský útvar.
- Odpověď rakouské policie, že fotografie osoby L. S. neodpovídá podobě zadržené osoby.
- Zadržený pachatel změnil své tvrzení a uváděl, že se jmenuje **F. H. nar. xx. xx. xxxx**.
- Lustracemi v databázích pracovníky CPS bylo zjištěno, že pod touto identitou často vystupuje hledaná osoba – pachatel majetkové trestné činnosti v ČR **M. P. nar. xx. xx. xxxx**. Rakouští kolegové porovnáním fotografií potvrdili, že se jedná skutečně o dotyčnou osobu.
- Podle zjištění byl tento nedávno propuštěn z rakouské věznice, kde si odpykával trest pod falešnou identitou **F. H. nar. xx. xx. xxxx**.
- Dotyčný následně vazebně stíhán v Rakousku pro krádež s předpokladem předání po vykonání trestu k zahájení trestního stíhání pro majetkovou trestnou činnost spáchanou na území ČR.

Pátrání po osobě

- Dne 17. 11. 2017 požádala rakouská policie o součinnost při pátrání po pohřešované rakouské seniorce (80 let), která se vracela vozem domů z obce Großkadolz (u SH s ČR – Jaroslavice). Seniorka zabloudila a zapadla někde na poli. Nevěděla kde je.
- Rakouská policie požádala cestou CPS, aby hlídka PČR projela kolem SH od Hatí po Jaroslavice, protože si mysleli, že se osoba nachází již na území ČR.
- Se seniorkou navázán z CPS tel. kontakt a domluveno, že jakmile uvidí světlo majáku, dá vědět.
- Operační důstojník propojil českého pracovníka CPS a hlídku v terénu do telekonference. Rakouský policista CPS mluvil se seniorkou po telefonu, aby ověřil, zda již majáky vidí.
- Hlídka PČR zjistila, že se osoba nachází ještě na rakouském území. Následně byla na místo navedena rakouská hlídka, která seniorku našla a pomohla jí.

Pátrání po odcizeném vozidle BMW

- CPS informováno 28. 11. 2107 v 11:55 hod. o odcizení vozidla BMW z AT (vozidlo vybaveno GPS systémem).
- Pohyb vozidla již v blízkosti st. hranice mezi ČR a PR. V 12:16 hod. zaujala hlídka OOP Harrachov stanoviště na HP Harrachov se zastavovacím pásem. Pachatelé s vozidlem přijeli k HP, otočili se a začali ujíždět zpět do vnitrozemí. V tu chvíli bylo zjištěno, že vozidla jsou dvě (celkem byla odcizena 4 vozidla BMW, jedno z těchto vozidel bylo zadrženo již na území Rakouska v dopoledních hodinách).
- Při pronásledování jedno z vozidel havarovalo a pachatel utekl (po tomto následovalo pátrání s psovodem), další vozidlo ujíždělo, při tomto prorazilo zátaras, kličkovalo před služebními vozidly, ale nakonec vozidlo včetně dvou pachatelů (národnost Litva) zadrželi.

Pátrání po odcizeném vozidle Mercedes

- V noci z 16. 1. 2017 na 17. 1. 2018 bylo v Rakousku odcizeno vozidlo značky Mercedes GL 350, bílé barvy. Informace na CPS Mikulov –Drasenhofen předána v 9.30 hod. Vozidlo vyhlášeno do SIS.
- Na akci byl založen Maják č. 2018 B 3895/91 a byl přizván OO KŘP Moravskoslezský kraj.
- Vozidlo bylo vybaveno GPS, při předání prvotní informace na CPS Mikulov - Drasenhofen byla poslední lokalizace v **9:12** hod. v Ostravě. Další lokalizace byla již v Polsku cca 5 km za hranicí.
- Bylo kontaktováno CPS Chotěbuz a polská policie, průběžně aktualizovány informace přes soukromý WhatsApp rakouského kolegy. Informace předávány s cca 2min. zpožděním.
- Díky bezchybné spolupráci vozidlo zachyceno polskou policií v obci Rybnik cca v 10:08, tedy cca **30 minut po přijetí** oznámení na CPS Mikulov Drasenhofen.
- Zároveň s uvedeným vozidlem bylo odcizeno vozidlo BMW, bylo také vyhlášeno do Majáku, bohužel nenalezeno, nebyla GPS.

6 Zhodnocení reálné využitelnosti právních nástrojů

Na CPS se procentuálně nejvíce využívá spolupráce formou dožádání. Ať už při prověřování totožnosti osob v souvislosti s pácháním trestných činů, či pouze při běžné kontrole, kdy osoba není schopna prokázat na výzvu policie svou totožnost. Pro pracovníky v terénu i samotné kontrolované osoby je nespornou přidanou hodnotou rychlost prověrky a pro kontrolovanou osobu pak samotné zdržení, kdy po relativně krátké době může následně pokračovat v cestě, např. na dovolenou. Další výhodou je možnost během prověrky doplňovat informace o osobě a následně korigovat zadání lustrace. Zde se koncept společné služebny ukazuje jako velmi flexibilní a operativní.

Institut výměny policejních informací na základě dožádání ale ve smyslu Smlouvy a jejího čl. 2, odst. 6 pokrývá široké spektrum takto vyměnitelných informací, dále např. zjišťování majitelů telefonních přípojek nebo jiných telekomunikačních zařízení, identifikace mrtvol, informací o původu věcí, například střelných zbraní, střeliva a výbušnin, silničních vozidel, plavidel a kulturních statků. V rámci prvotních fází v rámci prověřování trestné činnosti je dále možné využít toto ustanovení i pro dožádání policejních výsledků a dotazování, vyhledávání, zajišťování, vyhodnocování a porovnávání stop. Zde je nutné ale mít vždy na paměti procesní využitelnost takto získaných informací. A samozřejmě je možné toto ustanovení využít i při vyžádání pátrání po osobách a věcech, kdy lze takto uskutečnit pátrání po horké stopě, např. po pohřešovaných seniorech a nezletilých osobách, které často bývají v přímém ohrožení života, nebo zdraví a pouze díky rychlému operativnímu pátrání za využití všech dostupných informací např. od rodiny a známých je možné takové osoby vypátrat a zajistit jim bezpečí.

Stává se, že policie v rámci své činnosti získá informace, které mohou být v sousedním státě využity k odvracení nebezpečí pro veřejný pořádek, pro bezpečnost nebo pro předcházení a objasňování trestné činnosti. Jako příklad lze uvést informace získané výsledkem podezřelého v trestním řízení vedeném na území ČR, které obsahují informace o trestné činnosti páchané v zahraničí. Za využití čl. 4 Smlouvy pak lze takovéto cenné informace předat bezpečnostním orgánům sousedního státu k dalšímu prověření a případnému rozpracování.

Obdobný postup, ale za využití kriminálně-policejních analytických metod, pak umožňuje i čl. 5 Společná bezpečnostní analýza. S úspěchem se takového postupu daří využívat například při objasňování řetězové majetkové trestné činnosti na úseku krádeží vloupáním, krádeží motorových vozidel apod., kdy policie v domácím státě shromažďuje informace o takové trestné činnosti na svém území a takovéto analýzy jsou pak velice cenným výchozím bodem pro natipování podezřelých osob ve státě sousedním.

Na základě čl. 6 Smlouvy si smluvní státy mohou v souladu se svým právním řádem, včetně předpisů o trestním řízení, vyměňovat informace k boji proti přeshraniční trestné činnosti, trestné činnosti spáchané v příhraničních oblastech a nelegální migraci. Takovéto informace smluvní strany získávají ze svých informačních systémů svodných událostí a po uplatnění filtrace směrem k danému území a případně modus operandi. Dalším možným kritériem pro filtraci relevantních informací může být státní příslušnost pachatele, což představuje způsob, jak se bezpečnostní sbor může dozvědět o tom, že občan jeho státu, nebo cizinec s povoleným pobytem se dopouští trestné činnosti v zahraničí, o čemž by se jinak nedozvěděl.

Mezi specifické formy spolupráce se pak řadí jak podpora poskytovaná úředníky druhého smluvního vztahu dle čl. 6b Smlouvy, tak podobný institut Společných kontrolních a pátracích skupin, smíšené hlídkové služby a přeshraničních pátracích akcí dle čl. 13 Smlouvy. Obsahem takovéto podpory dle čl. 6b je odvracení nebezpečí pro veřejný pořádek a bezpečnost a také předcházení a objasňování trestné činnosti, přičemž úředníci jednoho smluvního státu jsou podřízeni bezpečnostním orgánům státu druhého. Důležité je, že zpravidla za jejich přítomnosti. Úředníci poskytující takovou podporu pak mají stejná oprávnění, jako úředníci druhého smluvního státu a jejich jednání je přičítáno smluvnímu státu, jehož úředník řídí zásah. Předpokladem je dohoda mezi národními centrály. Častěji využívaným institutem je ale smíšená hlídková služba, případně smíšená pátrací skupina, přičemž bezpečnostní orgány smluvních států působí za účelem odvracení nebezpečí pro veřejný pořádek a bezpečnost a z důvodu předcházení a objasňování trestné činnosti působí společně na území smluvního státu pod velením příslušníků bezpečnostního sboru tohoto státu a během takového nasazení si poskytují podporu. Jedná se o velmi dobře uchopitelný a často také využívaný institut jednak při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu, tak na pátrání po hledaných osobách a věcech pocházejících z trestné činnosti v příhraničí. Tato forma společného nasazení má zpravidla pozitivní vliv na vnímání pocitu společně

zajišťovaného veřejného pořádku ze strany široké veřejnosti a reálného společného životního prostoru uvnitř schengenského prostoru bez hranic.

Pro srovnání s naposled jmenovanými instituty vyžadujícími předchozí dohodu o společném nasazení se nabízí institut Přeshraničního odvracení nebezpečí dle čl. 14a Smlouvy, kdy v případě naléhavé potřeby úředníci smluvního státu mohou samostatně překročit státní hranici a ve vzdálenosti do 10 km od ní mohou učinit opatření potřebná pro odvrácení bezprostředního ohrožení života či zdraví osob. Tito zakročující úředníci musí neprodleně vyrozumět příslušný bezpečnostní orgán druhého smluvního státu. Během zákroku jsou vázáni právním řádem tohoto smluvního státu, na jehož území působí a pokyny jeho bezpečnostních orgánů. Jako průlomová se zde jeví možnost ozbrojených úředníků smluvního státu vstoupit za daných podmínek samostatně na území cizího státu, porušit tak de facto jeho svrchovanost, a provést služební zákrok – provedli předběžná opatření k odvrácení nebezpečí. V tomto bodě lze spatřovat vzájemnou důvěru smluvních států a vůli ke společnému řešení otázek bezpečnosti obyvatelstva.

Ve Smlouvě před poslední novelizací nebyla z hlediska praxe dostatečně upravena otázka předávání osob v režimu různých druhů osobní svobody, tedy osob předávaných na základě evropského zatýkacího rozkazu, nebo cizinců předávaných v rámci readmisních dohod, nebo v rámci Dublinského řízení. V praxi tak bylo často problematické, kde přesně dojde k fyzickému předání osoby omezené na osobní svobodě úředníkům druhého smluvního státu, kde dojde k omezení osobní svobody. Při předání je totiž nutné řešit jak otázky taktiky a bezpečnosti (i předávajících úředníků), tak i předání a potvrzení dokumentace předání. Z tohoto důvodu byl nově formulován článek 15a Smlouvy, který v písm. b) vymezuje oprávnění doprovázejících úředníků a totiž že na území druhého smluvního státu nemohou vykonávat žádné úřední úkony s výjimkou těch, které souvisejí s přepravou osob, včetně zajištění přepravované osoby v souladu s právním řádem druhého smluvního státu. Tímto ustanovením jsou tedy prakticky vyřešeny výše zmíněné problematické otázky, a to z pozice právní síly mezinárodní smlouvy.

Co se týká přeshraničních pronásledování, má pracoviště CPS paradoxně nejslabší výslednost v „počtu přeshraničních pronásledování“, což je ale způsobeno, jak již bylo uvedeno výše, mimořádnými opatřeními, která jsou přijímána, již při pouhém podezření na možné přeshraniční pronásledování.

Závěr

Mezinárodní policejní spolupráce je stále pohybující se ozubené soukolí, které je nutné doplňovat o další ozubená kolečka tak, aby docházelo k jemnějšímu a citlivějšímu chodu při řešení všech oblastí s touto spojených. Toto přirovnání je spojeno s potřebou průběžného provádění změn, návrhů a doplnění, které se zapracovávají do bilaterálních smluv pro zefektivňování policejní práce v mezinárodním formátu tak, aby se dařilo co nejvíce eliminovat porušování zákonů a stále více a rychleji objasňovat případy trestné činnosti pachatelů, kteří se zaměřují na mezinárodní trestnou činnost, při které využívají různých možností, např. překračování státních hranic na jakýchkoliv místech. Je nutné neustále držet krok se stále rafinovanějšími a propracovanějšími metodami, které osoby, páchající mezinárodní trestnou činnost používají.

Současná právní úprava regionální mezinárodní policejní spolupráce se zaměřením na spolupráci s Rakouskem, jejíž zastoupení má v česko-rakouském centru policejní spolupráce v Mikulově-Drasenhofenu, je naprosto dostačující a vyhovující a plně odpovídá a pokrývá aktuální potřeby, které policejní spolupráce v této době požaduje. Přeshraniční spolupráce bezpečnostních sborů v rámci řešení kriminality obou smluvních států, tedy mezi ČR a AT je dle mého názoru nastavena správným směrem, je maximálně využíváno všech právních nástrojů, které současná právní úprava umožňuje. Využití odpovídajících článků kooperační smlouvy má za následek např. pravidelné setkávání pracovníků z kriminální policie z ČR a AT na pracovišti CPS. Toto uskutečňované setkávání má velmi kvalitní výsledky. Osobní znalost a neustále se prohlubující spolupráce na této úrovni vedou často k rychlému a úspěšnému objasňování veškeré trestné činnosti pachatelů, kteří tuto trestnou činnost páchají v obou státech, a tato trestná činnost spolu souvisí. Tlumočnický servis pracovníků centra je samozřejmostí, tak jako předávání veškerých informací k aktuálním případům a to i mimo pravidelná setkávání, pokud to situace vyžaduje. Rozsah regionální policejní spolupráce v rámci nastavených možností dle kooperační smlouvy je velmi široký a dostatečně pokrývá prvotní stadium trestního řízení, tedy rámec prověřování v přípravném řízení. Poté, co jsou použity všechny možnosti této regionální policejní spolupráce, již nebrání nic dalšímu postupu ve využití navazující cesty právní pomoci, aby bylo možné dokončit trestní řízení stanoveným zákonným způsobem.

V roce 2016 došlo k ratifikaci kooperační smlouvy, čímž došlo k posunu hlavně ve věcech řešení případů, které nejsou trestnými činy ale přestupky. Jedná se o spolupráci při objasňování vymezených přestupků fyzických osob. Před touto poslední ratifikací kooperační smlouvy nebylo možné předávat žádné informace k přestupkům, k nimž je Policie příslušná provádět jejich zpracování a šetření. Opět lze konstatovat posun i v této oblasti mezinárodní policejní spolupráce, čímž je vyplněna mezera, která zde v předchozích letech vznikala.

Závěrem si tedy dovolím konstatovat, že jsem nenašel v mezinárodní policejní spolupráci s Rakouskem oblast, kterou by nebylo možné žádným způsobem vyřešit. Současná právní úprava pro využití v policejní praxi je plně aplikována a plně využívána ve všech směrech. Za těchto okolností a taktéž vzhledem k nedávné ratifikaci kooperační smlouvy nenavrhují žádné změny.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. Bresler F. *Interpol*, Vimperk: Papyrus 1994. 380 s. ISBN 80-85776-21-9
2. Kröger N. *Europol*, Frankfurt nad Mohanem: Lang 2004, 230 s. ISBN 363-15-2758-8
3. PIKNA B. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva prizmatem Lisabonské smlouvy*, Praha: Linde 2010. 424 s. ISBN 9788072018130
4. Weiss M. *Schengenská spolupráce – stručný průvodce*. Praha: duben 2016
Odbor mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia ČR

Legislativní dokumenty

1. Dohoda mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, podepsaná v Schengenu (Schengenská dohoda) dne 14. června 1985. Úřední věstník EU L 239/2000, rozesláno 22. 09. 2000. účinnost od 15. 06. 1985 In: ASPI [právní informační systém].stav k 14. 02. 2019 do částky 16/2019 Sb. a 4/2019 Sb. m.s.
2. Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích ze dne 19. června 1990. Úřední věstník L 239/2000 na straně 19, rozesláno 22. 09. 2000. účinnost od 26. 03. 1995 In: ASPI [právní informační systém].stav k 14. 02. 2019 do částky 16/2019 Sb. a 4/2019 Sb. m.s.
3. Maastrichtská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropských společenství a některé související akty. Úřední věstník C 191, 19. 07. 1992. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace EU [zveřejněno 2018-03-21]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/>>
4. Amsterdamská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropských společenství a některé související akty. Úřední věstník C 340, 10. 11. 1997. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace EU [zveřejněno 2018-04-04]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/>>
5. Niceská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropských společenství a některé související akty. Úřední věstník C 80, 10. 03.

2001. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace EU [zveřejněno 2018-03-21]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/>>
6. Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství. Úřední věstník C 306, 17. 12. 2007. In: *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace EU [zveřejněno 2008-02-20]. Dostupné z WWW: <<http://publications.europa.eu/>>
  7. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II). Rozhodnutí Rady 2007/533/SV ze dne 12. června 2007 o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II)
  8. Rozhodnutí Rady EU 2008/616/SVV ze dne 23. června 2008 o provádění rozhodnutí 2008/615/SVV o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti. Úřední věstník EU L 210.
  9. ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírka mezinárodních smluv č. 91 ze dne 28. srpna 2002 Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o spolupráci policejních orgánů a orgánů působících při ochraně státních hranic v příhraničních oblastech podepsaná dne 19. září 2000 v Berlíně In Sbírka mezinárodních smluv, Česká republika. 2002, částka 40, s. 10826-10848. Dostupné z WWW:
<<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3798>>
  10. ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírka mezinárodních smluv č. 26 ze dne 23. února 2005 Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a při ochraně státních hranic, podepsané dne 27. ledna 2004 v Bratislavě. In Sbírka mezinárodních smluv, Česká republika. 2005, částka 13, s. 330-344. Dostupné z WWW:
<<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4553>>
  11. ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbírka mezinárodních smluv Sbírka mezinárodních smluv č. 26 ze dne 14. července 2006, Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráce a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 podepsané dne 14. července 2005 ve Vídni. In Sbírka mezinárodních smluv, Česká republika. 2006, částka 32, s. 1282-1294. Dostupné z WWW:

<<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4818>>

12. ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbíрка mezinárodních smluv Sbíрка mezinárodních smluv č. 20 ze dne, Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 podepsané 5. prosince 2014 v Bruselu. In Sbíрка mezinárodních smluv, Česká republika. 2016. částka 10, s. 238-248. Dostupné z WWW: <<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=49707>>
13. ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbíрка mezinárodních smluv Sbíрка mezinárodních smluv č. 62 ze dne 2. srpna 2007. Smlouva mezi Českou republikou a Polskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a o spolupráci v příhraničních oblastech podepsané dne 21. června 2006 ve Varšavě. In Sbíрка mezinárodních smluv, Česká republika. 2007, částka 35, s. 6034-6048. Dostupné z WWW: <<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5077>>
14. ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Sbíрка mezinárodních smluv č. 5 ze dne 28. ledna 2008. Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení společného centra Mikulov – Drasenhofen podepsané dne 6. listopadu 2007 v Mikulově. In Sbíрка mezinárodních smluv, Česká republika. 2008, částka 3, s. 34-96. Dostupné z WWW: <<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5213>>
15. ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii ČR a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o Policii ČR). In Sbíрка zákonů, Česká republika. 2008, částka 91, s. 4086-4156. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx>>
16. ČESKÁ A SLOVENSKÁ FEDERATIVNÍ REPUBLIKA. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 550 ze dne 9. prosince 1992 Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959, podepsána dne 13. února 1992 ve Štrasburku In Sbíрка zákonů, Česká a Slovenská federativní republika. 1992, částka 111, s. 3266-3296. Dostupné z WWW: <<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2634>>
17. ČESKO. Zákon č. 104 ze dne 20. 03. 2013 o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. In Sbíрка zákonů, Česká republika. 2013, částka 47, s. 1058-1172. Dostupné z WWW:

<<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=25846>>

18. ČESKO. Zákon č. 105 ze dne 20. 03. 2013 o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních In Sbíрка zákonů, Česká republika. 2013, částka 47, s. 1058-1172. Dostupné z WWW:

<<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=25847>>

19. Sbíрка interních aktů řízení Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje (dále jen KŘPJmk), poslední novelizací je rozkaz ředitele KŘPJmk ze dne 18. 11. 2015, kterým se zřizuje pracovní tým “česko-rakouský kriminalistický Mikrotým“.

Seznam zkratk

AT-Rakouská republika

CPS-Centrum policejní spolupráce

ČR-Česká republika

EU-Evropská unie

EUROJUST-Evropská jednotka pro justiční spolupráci

EUROPOL-Evropský policejní úřad

EZR-Evropský zatýkáací rozkaz

INTERPOL-Mezinárodní organizace kriminální policie

PČR-Policie České republiky

PKZ-Polizeikooperationszentrum

SIS-Schengenský informační systém

SPÚ-Schengenská prováděcí úmluva

7 Přílohy

znak česko-rakouského Centra policejní spolupráce Mikulov-Drasenhofen.

